

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Srovnání českého daňového systému se systémem daňových rájů

(Comparison of Czech Tax System and Tax Shelter System)

Student:

Martina Mahdalová

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Rylová Zuzana, Ph.D.

Ostrava 2010

Prohlášení studenta

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Ostravě

.....

podpis studenta

OBSAH

1	ÚVOD.....	5
2	DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY	7
2.1	POPLATNÍCI A PLÁTCI.....	7
2.2	DAŇOVÝ SYSTÉM U NÁS	7
2.3	PŘÍMÉ DANĚ.....	8
2.3.1	Daně z příjmů	8
2.3.1.1	Daň z příjmů fyzických osob.....	8
2.3.1.2	Daň z příjmů právnických osob.....	11
2.3.2	Majetkové daně.....	13
2.3.2.1	Daň z nemovitosti.....	13
2.3.2.2	Daň dědická.....	15
2.3.2.3	Daň darovací.....	16
2.3.2.4	Daň z převodu nemovitosti	17
2.3.2.5	Daň silniční	18
2.4	NEPŘÍMÉ DANĚ	19
2.4.1	Daň z přidané hodnoty	19
2.4.2	Spotřební daň	22
2.5	OSTATNÍ DAŇOVÉ PŘÍJMY	24
3	DAŇOVÉ SYSTÉMY VYBRANÝCH ZEMÍ (DAŇOVÉ RÁJE).....	25
3.1	DAŇOVÉ RÁJE	25
3.2	HISTORIE DAŇOVÝCH RÁJŮ	27
3.3	ŠKODLIVÉ DAŇOVÉ RÁJE.....	27
3.3.1	Andorra	28
3.3.1.1	Licenční poplatky	29
3.3.1.2	Příspěvky na sociální zabezpečení	29
3.3.1.3	Daň z přidané hodnoty	29
3.3.1.4	Obecní daně.....	29
3.3.1.5	Daň z nemovitosti.....	29
3.3.1.6	Zajímavost k dani z příjmu fyzických osob.	30
3.3.2	Lichtenštejnsko	30
3.3.2.1	Daň z příjmů fyzických osob.....	30
3.3.2.2	Daň z příjmů právnických osob.....	31
3.3.2.3	Příplatek za distribuci dividend.....	33
3.3.2.4	Kolkovné	33
3.3.2.5	Daň z pojistného.....	33
3.3.2.6	Daň z obratu	34
3.3.2.7	Daň uvalená na příjmy z nemovitosti.....	34
3.3.2.8	Daň z přidané hodnoty	35
3.3.2.9	Srážkové daně	35
3.3.2.10	Daň darovací a dědická	35
3.3.3	Monako	36
3.3.3.1	Daň z příjmů fyzických osob.....	36

3.3.3.2	Daň z příjmů právnických osob.....	36
3.3.3.3	Srážková daň	37
3.3.3.4	Kolkovné	37
3.3.3.5	Daň darovací a dědická	38
3.3.3.6	Daň z přidané hodnoty	38
4	ANALÝZA A VYHODNOCENÍ SROVNÁVANÝCH SYSTÉMŮ	39
4.1	SROVNÁNÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	39
4.2	SROVNÁNÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB	41
4.3	SROVNÁNÍ DANĚ Z PŘIDANÉ HODNOTY	44
4.4	SROVNÁNÍ DANĚ DAROVACÍ A DĚDICKÉ.....	45
4.5	SRÁŽKOVÁ DAŇ	45
4.6	OSTATNÍ DANĚ PLACENÉ V DAŇOVÝCH RÁJÍCH A ČESKÉ REPUBLICE	46
5	ZÁVĚR	47
6	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	49
7	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	51
8	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	52
9	SEZNAM PŘÍLOH.....	53
	Příloha 1: Sazby silniční daně podle počtu náprav a hmotnosti	54

1 ÚVOD

Existuje přísloví o jediných dvou jistotách, které lidé na světě mají. A těmi jsou smrt a placení daní. Jsou různé způsoby jak se těmto jistotám vyhnout nebo je alespoň oddálit. Jedním způsobem, jak se vyhnout placení daní je přesídlení rezidentury do daňových rájů.

Daně jsou celkově velice nepopulární pojem. Vzhledem k tomu, že světová ekonomika a stejně tak i česká, se v současné době nachází v recesi, roste nezaměstnanost a lidé se snaží šetřit, tak tím více si začínají všimnout, kolik peněz z jejich příjmů odchází do státního rozpočtu formou daní. V průběhu posledních let se zvyšuje počet firem, které přesídlují do zemí daňových rájů. K nebyvalému nárůstu došlo v průběhu roku 2009, a tento „úprk firem“ by mohl ještě zesílit pokud levicové strany po volbách splní své hrozby a zvýší daně. Státní kasa už tak ročně přichází o zhruba 23 miliard korun, které by jinak „uprchlé“ firmy musely zdanit. Za zmínku určitě stojí pár velkých českých společností, které v takovýchto zemích sídlí: mezinárodní finanční skupina nejbohatšího Čecha Petra Kellnera PPF, společnost KKCG, J&T, Sekyra Group, Agel, Madeta, Viamont, Škoda Holding, CE Wood. Za popularitou daňových rájů stojí zamezení přístupu k informacím o poplatnících, nemožnost jednotného vymáhání daní, a hlavně žádné nebo minimální daně.

Ve své práci jsem se rozhodla zabývat se srovnáním jednotlivých daní a jejich sazeb mezi Českou republikou a 3 vybranými daňovými ráji.

V první části své práce jsem budu popisovat český daňový systém. Vysvětlím základní pojmy, vyjmenuji jednotlivé druhy daní, jejich podrobnější rozdělení, výši jednotlivých daňových sazeb a možnosti osvobození od placení daní.

Obsahem druhé části je vysvětlení pojmu co jsou to daňové ráje, krátké shrnutí jak daňové ráje vznikaly. Vyjmenování důvodů, proč jsou tyto země vyhledávaným místem pro daňovou rezidenturu dále pak, jak se proti daňovým rájům snaží OECD bojovat. Zároveň zde jsem se zabývala rozdělením daňových rájů podle Organizace pro ekonomickou situaci a na základě toho jsem si vybrala tři daňové ráje, které se jako poslední nacházeli na „černé listině“, a těmi jsou: Andorra, Lichtenštejnsko a Monako. V těchto zemích jsem popisovala jejich daňový systém, charakterizovala jednotlivé daně, výši sazeb a možnosti osvobození.

Poslední část se zabývá srovnáním výše daňového zatížení podle jednotlivých druhů daní mezi Českou republikou a vybranými zeměmi. V tomto srovnání porovnávám, ve které

z vybraných zemí jsou daňové sazby nejnižší. V návaznosti na to budu zjišťovat, zdali vývoj daňového systému v průběhu let se blíží systému daňových rájů, nebo zdali se od nich vzdaluje.

2 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY

„U různých autorů najdeme značné množství definic daně. Nejčastěji se používá ta, která definuje daň jako povinnou, zákonem předem stanovenou částku, kterou se odčerpává na nenávratném principu část nominálního důchodu ekonomického subjektu. Daně jsou placeny buď pravidelně (např. důchodové daně), nebo jednorázově při naplnění určitých skutečností. Daněmi se odnímají příjmy soukromého sektoru, aby se jejich výnosy mohly stát příjmem veřejných rozpočtů. Daň představuje transfer finančních prostředků od soukromého k veřejnému sektoru.

Daň je rovněž finančně právním institutem, pro účely jejich výběru, závaznosti a mimoekonomické vynutitelnosti jsou upraveny právní formou. Je tedy právním vztahem závazkovým, ze kterého věřiteli vzniká právo na plnění od dlužníka a dlužníkovi vzniká povinnost závazek splnit.

Charakteristickým znakem daní je to, že splnění daňové povinnosti nezakládá poplatníkovi nárok na žádné konkrétní plnění ze strany státu. Daň je platbou neekvivalentní a neúčelovou.“¹

2.1 Poplatníci a plátcí

„Pro praktické účely výběru daní se rozlišuje osoba plátce daně a poplatníka daně, přičemž za plátce se považuje ten, kdo má ze zákona povinnost daň zaplatit (příp. i vybrat, zkontrolovat a odvést), a za poplatníka osoba, k jejíž tíži daň připadne (která nese daňové břemeno).“²

2.2 Daňový systém u nás

Daňový systém naší země zahrnuje dva typy daní: daně přímé a nepřímé. Přímé zdanění příjmů převažuje nad zdaněním nepřímým. Pro tento typ daní je charakteristické, že je přesně označena osoba, jejíž majetek bude zdaněn. Typickým příkladem z praxe je, že zaměstnavatel odvádí za zaměstnance daň a finanční úřad tuto daň získá i s údaji o zaměstnanci. Oproti tomu u nepřímých daní není přesně identifikována osoba, která nese příslušné daňové

¹ Daňové teorie s praktickou aplikací, Jan Široký a kol. (2008), str. 9

břemeno. Příkladem může být daň ze spotřeby, kde daň odvádí výrobce, zaplatí ji ovšem zákazník, který daný výrobek koupí.

2.3 Přímé daně

Mezi přímé daně se řadí daně z příjmu a daně majetkové. Daněmi z příjmu se považuje daň z příjmu fyzických osob a z příjmu právnických osob.

Mezi majetkové daně patří daň z nemovitostí (z pozemků a ze staveb), daň silniční a daně převodové (daň dědická, darovací a z převodu nemovitosti).

Přímé daně jsou vypočteny přímo z důchodu poplatníka a tyto daně není možné převést na jiný subjekt.

2.3.1 Daně z příjmů

Tento druh daní se vztahuje k fyzickým a právnickým osobám.

2.3.1.1 Daň z příjmů fyzických osob

Poplatníci (fyzické osoby), mající na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržující, mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí. Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi přesahují výdaje. U poplatníka, kterému plyne ve zdaňovacím období souběžně více druhů příjmů, je základem daně součet dílčím základů daně.

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou tyto druhy příjmů:

Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky:

- příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce,

² Daňové teorie s praktickou aplikací, Jan Široký a kol. (2008), str. 10

- příjmy za práci členů družstev, společníků a jednatelů společnosti s ručením omezeným a komanditistů komanditních společností,
- odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob.

Poplatník s příjmy ze závislé činnosti a z funkčních požitků je označován jako „zaměstnanec“ a plátce příjmu jako „zaměstnavatel“.

Dílním základem daně jsou příjmy ze závislé činnosti nebo funkční požitky, zvýšené o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění, které je z těchto příjmů podle zvláštních předpisů povinen platit zaměstnavatel.

Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti:

- ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- ze živnosti,
- z jiného podnikání podle zvláštních předpisů,
- společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti,
- z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,
- z výkonu nezávislého povolání, které není živností ani podnikáním podle zvláštních předpisů,
- znalce, tlumočníka, zprostředkovatele kolektivních sportů,
- z činnosti insolvenčního správce.

Dílním základem daně jsou uvedené příjmy snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. V případě pokud poplatník neuplatní výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmu, může uplatnit výdaje procentem z příjmů. Toto procento se odlišuje podle provozované činnosti.

Příjmy z kapitálového majetku:

- podíly na zisku z majetkového podílu na akciové společnosti, na společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti,

- podíly na zisku z členství v družstvu a dále úroky a jiné výnosy z držby cenných papírů,
- podíly na zisku tichého společníka z účasti na podnikání, pokud se nepoužijí k doplnění vkladu sníženého o podíly na ztrátách do původní výše,
- úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách, úroky z peněžních prostředků na vkladovém účtu,
- výnosy z vkladových listů a z vkladů jim na úroveň postavených. Dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem po snížení. Plnění ze soukromého životního pojištění po snížení nebo jiný příjem z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy. Úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a půjček, úroky z vkladů na běžných účtech, které podle podmínek banky nejsou určeny k podnikání.

Příjmy z pronájmu:

Jsou příjmy z pronájmu nemovitostí a movitých věcí, kromě příležitostného pronájmu. Dílčím základem daně jsou příjmy snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. V případě, že poplatník neuplatní výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, může je uplatnit ve výši 30 % z příjmů.

Ostatní příjmy:

- z příležitostných činností nebo příležitostného pronájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby, která není provozována podnikatelem,
- z převodu vlastní nemovitosti, bytu nebo nebytového prostoru nebo spoluvlastnického podílu na nich, movité věci, cenného papíru
- přijaté výživné, důchody a obdobné opakující se požitky s výjimkou v § 4 zákona o dani z příjmu
- výhry v loteriích, sázkách a jiných podobných hrách a výhry z reklamních soutěží a slosování s určitými výjimkami uvedenou v § 4 zákona o dani z příjmu.

Dílčím základem daně je příjem snížený o výdaje prokazatelně vynaložené na jeho dosažení. Pokud se jedná o příjmy ze zemědělské výroby, lze uplatnit výdaje potřebné na dosažení, zajištění a udržení procentem z příjmu a to ve výši 80%.

Při výpočtu základu daně upravujeme takovýto základ o nezdánitelnou část. Takovouto nezdánitelnou částí je například hodnota darů poskytnutých obcím, krajům, organizačním složkám, právnickým osobám se sídlem na území České republiky, pokud za zdaňovací období hodnota darů přesáhne 2 % ze základu daně, nejvýše však lze odečíst 10 % ze základu daně. Hodnota jednoho odběru bezpříspěvkového dárce krve, je považována taky za dar a je oceňována hodnotou 2 000 Kč.

Je možno odečíst částku, která se rovná úrokům zaplaceným ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření.

Lze odečíst také příspěvek zaplacený poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem podle smlouvy o penzijním připojištění se státním příspěvkem uzavřené mezi poplatníkem a penzijním fondem. Částka, kterou lze odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem sníženému o 6 000 Kč. Maximální částka kterou lze takto odečíst je 12 000 Kč.

Dále lze odečíst poplatníkem zaplacené pojistné ve zdaňovacím období na jeho soukromé životní pojištění. Maximální částka, kterou lze za zdaňovací období odečíst, činí v úhrnu 12 000 Kč.

Osvobození od daně jsou uvedeny v § 4 zákona o dani z příjmů, ty zde ovšem z praktického hlediska nebudu uvádět.

V České republice je jednotná sazba daně z příjmů fyzických osob a ta činí 15 % ze základu daně sníženého o nezdánitelnou část a o odčitatelné položky.

2.3.1.2 Daň z příjmů právnických osob

Poplatníky jsou osoby které, nejsou fyzickými osobami a které mají na území České republiky své sídlo nebo místo svého vedení.

Poplatníci, kteří mají na území České republiky své sídlo nebo místo svého vedení, kterým se rozumí adresa místa, ze kterého je poplatník řízen, mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdroje na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.

Poplatníci, kteří nemají na území České republiky své sídlo, mají daňovou povinnost, která se vztahuje pouze na příjmy ze zdrojů na území České republiky.

Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem. Základem daně je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, převyšují výdaje (náklady), a to při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zdaňovacím období. Při zjišťování základu daně se vychází z výsledku hospodaření, či z rozdílu mezi příjmy a výdaji u poplatníků, kteří nevedou účetnictví.

Výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů se pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem a ve výši stanovené zákonem

a zvláštními předpisy. Ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů nelze uplatnit výdaje, které již byly v předchozích zdaňovacích obdobích ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů uplatněny.

Za takovéto výdaje se považují např.:

- odpisy hmotného majetku,
- daň z převodu nemovitosti, daň z nemovitosti jen pokud byli zaplacení,
- pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem podle zvláštních právních předpisů,
- škody vzniklé v důsledku živelných pohrom atd.

Od základu daně lze odečíst daňovou ztrátu, která vznikla a byla vyměřena za předchozí zdaňovací období nebo jeho část, a to nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměřuje.

Poplatníkům se daň za zdaňovací období snižuje o částku 18 000 Kč za každého zaměstnance se zdravotním postižením a o částku 60 000 Kč za každého zaměstnance s těžším zdravotním postižením.

Osvobození od daně z příjmů právnických osob jsou uvedeny v § 19 zákona o dani z příjmů.

Vyloučení dvojího zdanění příjmů ze zahraničí

Při vyloučení dvojího zdanění příjmů ze zahraničí, které plynou poplatníkům se postupuje podle příslušných ustanovení smluv o zamezení dvojího zdanění, jimiž je ČR vázána.

Při použití metody úplného zápočtu lze daňovou povinnost snížit o daň z příjmů zaplacenou v zahraničí. Při použití metody prostého zápočtu lze daňovou povinnost snížit o daň z příjmů zaplacenou v zahraničí nejvýše však o částku daně z příjmů vypočtenou podle tohoto zákona, která připadá na příjmy ze zdrojů v zahraničí. Započtení lze provést nejvýše do částky vzniklé daňové povinnosti. Příjmy ze zdrojů v zahraničí se pro účely tohoto zákona rozumí příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí, které podléhají zdanění v zahraničí v souladu s uzavřenou mezinárodní smlouvou, snížené o související výdaje stanovené podle tohoto zákona. Odčitatelné položky a položky snižující základ daně podle zahraničních právních předpisů nelze při stanovení základu daně použít.

Daň zaplacená v zahraničí se prokazuje potvrzením zahraničního správce daně.

Plynou-li poplatníkovi příjmy z několika různých států, s nimiž ČR uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, vyloučení dvojího zdanění metodou prostého zápočtu se provede samostatně za každý stát. Při použití metody úplného vynětí a metody vynětí s výhradou progresu se ze základu daně vyjímá podle předchozích odstavců úhrn veškerých příjmů ze zdrojů zahraničí, které se vyjímají ze zdanění.

Byla-li poplatníkovi z příjmů úrokového charakteru v zahraničí sražena daň vyšší, než jaká je uvedena v příslušné mezinárodní smlouvě, lze o ni snížit daňovou povinnost, pokud tato daň byla v zahraničí sražena v souladu s právním předpisem Evropských společenství.

Sazba daně z příjmu právnických osob pro rok 2010 činí 19 % s výjimkou investičních fondů, penzijních fondů a podílových fondů kdy sazba činí 5 %.

2.3.2 Majetkové daně

Mezi tyto daně řadíme daň z nemovitosti a převodu nemovitosti, daň darovací a dědickou a daň silniční.

2.3.2.1 Daň z nemovitosti

Tato daň se vztahuje k pozemkům a stavbám na území ČR.

2.3.2.1.1 Daň z pozemků

Předmětem daně z pozemků jsou pozemky na území ČR uvedené v katastru nemovitostí.

Poplatníkem daně z pozemku je vlastník pozemku, u najatých pozemků je poplatníkem nájemce. Uživatel je poplatníkem daně v případě, že vlastník pozemku není znám.

Osvobození od daně je uvedeno v § 4 zákona o dani z nemovitosti.

Základem daně je cena půdy zjištěná násobená skutečnou výměrou pozemku.

Sazba daně činí u pozemků:

- orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů 0,75 %,
- trvalých travních porostů, hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb 0,25 %.

Sazba daně u ostatních pozemků činí za každý 1 m² u:

- zastavěných ploch a nádvoří 0,10 Kč,
- stavebních pozemků 1,00 Kč,
- ostatních ploch, pokud jsou předmětem daně 0,10 Kč.

2.3.2.1.2 Daň ze staveb

Předmětem daně ze staveb jsou na území České republiky:

- stavby, pro které byl vydán kolaudační souhlas, nebo stavby užívané před vydáním kolaudačního souhlasu,
- stavby způsobilé k užívání na základě oznámení stavebního úřadu,
- stavby, pro které bylo vydáno kolaudační rozhodnutí,
- byty včetně podílu na společných částech stavby, které jsou evidovány v katastru nemovitostí,
- nebytové prostory včetně podílu na společných částech stavby, které jsou evidovány v katastru nemovitostí.

Poplatníkem daně je vlastník stavby, bytu nebo samostatného nebytového prostoru.

Osvobození od daně ze staveb jsou uvedena v § 9 zákona o dani z nemovitosti.

Základem daně ze stavby je výměra půdorysu nadzemní části stavby v m². Základem daně z bytu nebo ze samostatného nebytového prostoru je výměra podlahové plochy bytu v m² nebo výměra podlahové plochy samostatného nebytového prostoru v m², vynásobená koeficientem 1,20.

Sazba daně se liší podle typu stavby a pohybuje se v rozmezí od 1 Kč do 10 Kč na m² zastavěné plochy.

2.3.2.2 Daň dědická

Poplatníkem je dědic, který nabytí dědictví nebo jeho část ze závěti, ze zákona nebo z obou těchto právních důvodů podle pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu.

Předmětem daně dědické je nabytí majetku děděním. Majetkem pro účely daně dědické jsou:

- věci nemovité, byty a nebytové prostory,
- věci movité, cenné papíry, peněžní prostředky, pohledávky, majetková práva a jiné majetkové hodnoty.

Základem daně je cena majetku nabytého jednotlivým dědicem snižena o:

- prokázané dluhy zůstavitele,
- cenu majetku osvobozeného podle zákona o dani dědické,
- přiměřené náklady spojené s pohřbem zůstavitele,
- odměnu a hotové výdaje notáře,
- dědickou dávku prokazatelně zaplacenou jinému státu z nabytí majetku děděním v cizině.

Pro účely daně dědické jsou osoby zařazeny do tří skupin vyjadřujících vztah poplatníka k zůstaviteli.

- Příbuzní v řadě přímé a manželé.
- Příbuzné v řadě pobočné (sourozenci, synovci, neteře, strýcové a tety), manželé dětí, děti manžela, rodiče manžela, manželé rodičů a osoby které s nabyvatelem, dárce nebo zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před převodem ve společné domácnosti.
- Ostatní fyzické a právnické osoby.

Od daně dědické jsou osvobozeny osoby v I. a ve II. skupině. U III. skupiny se vypočítá daň podle sazby stanovené v Tabulce 2.1 – sazba daně dědické a darovací. Výsledná částka se poté násobí koeficientem 0,5.

2.3.2.3 Daň darovací

Poplatníkem daně darovací je nabyvatel při bezúplatném poskytnutí majetku fyzickou osobou, která má trvalý pobyt v tuzemsku, nebo právnickou osobou, která má sídlo v tuzemsku. U fyzických a právnických osob, které nemají trvalý pobyt či sídlo v tuzemsku je poplatníkem daně darovací vždy dárce.

Předmětem daně darovací je bezúplatné nabytí majetku na základě právního úkonu nebo v souvislosti s právním úkonem. Majetkem pro účely daně darovací jsou:

- nemovitosti a movitý majetek,
- jiný majetkový prospěch.

Byl-li movitý majetek nebo jiný majetkový prospěch nabyt v tuzemsku, je předmětem daně darovací veškeré nabytí tohoto majetku bez ohledu na státní příslušnost, pobyt nebo sídlo dárce nebo nabyvatele.

Byl-li movitý majetek nebo jiný majetkový prospěch nabyt mimo tuzemsko, předmětem daně darovací je nabytí toho majetku, je-li nabyvatelem nebo dárce fyzická osoba, která je občanem České republiky a má trvalý pobyt v tuzemsku, nebo právnická osoba, která má sídlo v tuzemsku.

Základem daně darovací je cena majetku, která je předmětem této daně, snižena o:

- prokázané dluhy a cenu jiných povinností, které se váží k předmětu daně,
- cenu majetku osvobozeného od daně darovací,
- clo a daň placené při dovozu, v případě pokud se jedná o movité věci darované nebo dovezené z ciziny.

Pro účely daně darovací jsou osoby zařazeny do tří skupin vyjadřujících vztah poplatníka k dárce.

- Příbuzní v řadě přímé a manželé.
- Příbuzné v řadě pobočné (sourozenci, synovci, neteře, strýcové a tety), manželé dětí, děti manžela, rodiče manžela, manželé rodičů a osoby které s nabyvatelem, dárce

nebo zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před převodem ve společné domácnosti.

- Ostatní fyzické a právnické osoby.

Od daně darovací jsou osvobozeny osoby v I. a ve II. skupině. U III. skupiny se vypočítá daň podle sazby stanovené v Tabulce 2.1 – sazba daně dědické a darovací.

Tab. 1.1 Sazba daně dědické a darovací

Výše daru/dědictví (v mil. Kč)		Sazba daně
Od	Do	III.skupina
0	1.000.000	7 %
1.000.000	2.000.000	70 000 + 9 %
2.000.000	5.000.000	160 000 + 12%
5.000.000	7.000.000	520 000 + 15 %
7.000.000	10.000.000	820 000 + 18 %
10.000.000	20.000.000	1 360 000 + 21 %
20.000.000	30.000.000	3 460 000 + 25 %
30.000.000	40.000.000	5 960 000 + 30 %
40.000.000	50.000.000	8 960 000 + 35 %
50.000.000	a více	12 460 000 + 40 %

Pozn. Procentní sazba je vypočtena ze základu přesahujícího předchozí horní hranici pro sazbu daně.

Zdroj: Daňové zákony 2010

2.3.2.4 Daň z převodu nemovitosti

Poplatníkem daně z převodu nemovitosti je:

- převodce,

- nabyvatel, jde-li o nabytí nemovitosti při výkonu rozhodnutí nebo exekuci podle zvláštního právního předpisu,
- převodce i nabyvatel, jde-li o výměnu nemovitosti.

Předmětem daně z převodu nemovitosti je úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem. Vyměňují-li se nemovitosti, považují se jejich vzájemné převody za jeden převod. Daň se vybere z toho převodu z něhož je daň vyšší.

Základem daně z převodu nemovitosti je cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu, platná v den nabytí nemovitosti, a to i v případě že je cena nemovitosti sjednaná dohodou nižší než cena zjištěná (je-li však cena sjednaná vyšší než cena zjištěná, je základem daně cena sjednaná).

Sazba daně z převodu nemovitosti činí 3 % ze základu daně

2.3.2.5 Daň silniční

Předmětem daně silniční jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla registrovaná a provozovaná v České republice, jsou-li používána k podnikání nebo k jiné samostatné výdělečné činnosti nebo jsou používána v přímé souvislosti s podnikáním anebo k činnostem, z nichž plynoucí příjmy jsou předmětem daně z příjmů u subjektů nezaložených za účelem podnikání podle zvláštního právního předpisu. Bez ohledu na to, zda jsou používána k podnikání, jsou předmětem daně vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny určená výlučně k přepravě nákladů a registrovaná v České republice.

Osvobození od daně jsou uvedena v § 3 zákona o dani silniční.

Poplatníkem daně je fyzická nebo právnická osoba, která:

- je provozovatelem vozidla registrovaného v České republice v registru vozidel a je zapsána v technickém průkazu,
- užívá vozidlo, v jehož technickém průkazu je zapsána jako provozovatel osoba, která zemřela, zanikla nebo byla zrušena, anebo vozidlo, jehož držitel je odhlášen z registru vozidel,
- zaměstnavatel, pokud vyplácí cestovní náhrady svému zaměstnanci za použití osobního automobilu nebo jeho přípojného vozidla,
- osoba, která používá vozidlo registrované a určené jako mobilizační rezerva.

Je-li téhož vozidla poplatníků více, platí daň společně a nerozdílně.

Základem daně je:

- zdvihový objem motoru v cm³ u osobních automobilů s výjimkou osobních automobilů na elektrický pohon,
- součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav u návěsů,
- největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav u ostatních vozidel.

Tab. 1.2 Sazba daně silniční podle objemu motoru

Objem motoru (v cm ³)		Roční sazba daně (v Kč)
od	do	
0	800	1.200
800	1250	1.800
1250	1500	2.400
1500	2000	3.000
2000	3000	3.600
3000	a více	4.200

Zdroj: Daňové zákony 2010

Tabulka sazby daně podle počtu náprav je uvedena z důvodu její velikosti v Příloze 1.

Roční sazba daně se zjistí pro každé jednotlivé vozidlo podle údajů uvedených v technických dokladech k vozidlu.

2.4 Nepřímé daně

Nepřímé daně se rozlišují na univerzální a selektivní. Univerzální daní je DPH a selektivní jsou daně spotřební.

Jde o takové daně, kdy plátce daň odvádí a neplatí ji ze svého vlastního důchodu, daň je přenesena na jiný subjekt.

2.4.1 Daň z přidané hodnoty

Tato daň zatěžuje především konečného spotřebitele.

Předmětem daně je:

- dodání zboží nebo převod nemovitosti, anebo přechod nemovitosti v dražbě za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti, s místem plnění v tuzemsku,
- poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti, s místem plnění v tuzemsku,
- pořízení zboží z jiného členského státu Evropské unie za úplatu, uskutečněné v tuzemsku osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti,
- dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.

Pro účely zákona o dani z přidané hodnoty se rozumí:

- daní na vstupu daň, která je obsažena v částce za přijaté plnění, daň z poskytnutí služby osobou registrovanou k dani v jiném členském státě nebo daň přiznaná při poskytnutí služby,
- daní na výstupu daň, kterou je plátce povinen přiznat ze základu daně za uskutečněné zdanitelné plnění, z přijaté úplaty, daň při dovozu zboží, daň při pořízení zboží, daň při poskytnutí služby osobou registrovanou k dani v jiném členském státě, daň při poskytnutí služby zahraniční osobou,
- daní při dovozu zboží daň, kterou je při dovozu zboží do tuzemska povinna zaplatit osoba, které vznikla daňová povinnost,
- daní při pořízení zboží daň, kterou je povinen přiznat pořizovatel při pořízení zboží z jiného členského státu,
- vlastní daňovou povinností daňová povinnost, kdy daň na výstupu převyšuje odpočet daně za zdaňovací období,
- nadměrným odpočtem daňová povinnost, kdy odpočet daně převyšuje daň na výstupu za zdaňovací období,
- daňovou povinností vlastní daňová povinnost nebo nadměrný odpočet,
- správcem daně je příslušný finanční úřad, při dovozu zboží je správcem daně celní úřad s výjimkou případů, kdy daňová povinnost při dovozu zboží vzniká plátcí,
- plátcem osoba povinná k dani.

Osobou povinnou k dani z přidané hodnoty je fyzická nebo právnická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti. Totéž platí i pro právnickou osobu, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání, pokud uskutečňuje ekonomické činnosti.

Ekonomickou činností se rozumí soustavná činnost výrobců, obchodníků a osob poskytujících služby, včetně důlní činnosti a zemědělské výroby a soustavné činnosti vykonávané podle zvláštních právních předpisů. Samostatně uskutečňovanou činností není činnost zaměstnanců nebo jiných osob, kteří mají uzavřenou smlouvu se zaměstnavatelem, na základě níž vznikne mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem pracovněprávní vztah.

Osoba povinná k dani, která má sídlo na místo podnikání v tuzemsku, je osvobozena od uplatňování daně, pokud její obrat nepřesáhne částku 1 000 000 Kč za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců.

Místo plnění se liší v rámci:

- dodání zboží a převodu nemovitosti,
- dodání plynu a elektřiny,
- zasílání zboží
- poskytnutí služby,

tato místa plnění jsou podrobně popsána v § 7 až § 12 zákona o dani z přidané hodnoty.

Zdanitelná plnění je obsaženo v § 13 až § 20 zákona o dani z přidané hodnoty.

Daň na výstupu je plátce povinen přiznat ke dni uskutečnění zdanitelného plnění nebo kde dni přijetí úplaty, a to k tomu dni, který nastane dříve. Plátce daň uvádí v daňovém přiznání za zdaňovací období, ve kterém mu vznikla povinnost přiznat daň. Totéž platí i při dodání zboží do jiného členského státu.

Základem daně je vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce za uskutečněné zdanitelné plnění od osoby, pro kterou je zdanitelné plnění uskutečněno, nebo od třetí osoby, vyjma daně za toto zdanitelné plnění.

Základ daně také zahrnuje:

- jiné daně, cla, dávky nebo poplatky,
- spotřební daň,
- daň z elektřiny, daň ze zemního plynu a jiných plynů,
- dotace k ceně,

- vedlejší výdaje, které jsou účtovány osobě, pro kterou je uskutečňováno zdanitelné plnění,
- při poskytnutí služby i materiál přímo související s poskytovanou službou.

U zdanitelného plnění nebo přijaté úplaty se uplatňuje:

- základní sazba ve výši 20 %,
- snížená sazba ve výši 10 %.

Od daně bez nároku na odpočet daně jsou osvobozena tato plnění:

- poštovní služby,
- rozhlasové a televizní vysílání,
- finanční činnost,
- pojišťovací činnost,
- převod a nájem pozemků, staveb, bytů a nebytových prostor, nájem dalších zařízení,
- výchova a vzdělávání,
- sociální pomoc,
- provozování loterií a jiných podobných her,
- ostatní plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně,
- dodání zboží, které bylo použito pro plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně, a zboží, u něhož nemá plátce nárok na odpočet daně.

Plnění která jsou osvobozena od daně s nárokem na odpočet daně jsou uvedena v § 63 až § 71 zákona o dani z přidané hodnoty.

Zboží lze prodávat na základě povolení celního úřadu za ceny bez daně v tranzitním prostoru mezinárodních letišť a na palubách letadel fyzickým osobám při jejich bezprostředním výstupu z území Evropského společenství.

Zdaňovacím obdobím je kalendářní čtvrtletí, pokud obrat plátce za předcházející kalendářní rok nedosáhl 10 000 000 Kč. Pokud obrat plátce za předcházející kalendářní rok dosáhl 10 000 000 Kč je zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc.

2.4.2 Spotřební daň

Je označována jako daň selektivní.

Spotřebními daněmi jsou:

- daň z minerálních olejů,
- daň z lihu,
- daň z piva,
- daň z vína a meziproductů,
- daň z tabákových výrobků.

Plátcem daně je fyzická nebo právnická osoba, která je provozovatelem daňového skladu, oprávněným příjemcem, daňovým zástupcem nebo výrobcem, jíž vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit v souvislosti s uvedením vybraných výrobků do volného daňového oběhu, nebo v souvislosti se ztrátou nebo zničením anebo jiným znehodnocením vybraných výrobků dopravovaných v režimu podmíněného osvobození od daně.

Předmětem daně jsou vybrané výrobky na daňovém území Evropského společenství vyrobené nebo na daňové území Evropského společenství dovezené.

Daň se vypočítá vynásobením základu daně sazbou daně stanovenou pro příslušný vybraný výrobek, pokud zákon nestanoví jinak. Jednotlivé sazby daně zde z praktického hlediska nebudu uvádět.

Od daně jsou osvobozené výrobky:

- dovezené, pokud se na ně vztahuje osvobození od cla, s výjimkou vybraných výrobků, které se po vývozu vracejí zpět na daňové území České republiky a jsou propuštěny do volného oběhu,
- nakoupené bez daně za stavu ohrožení státu a válečného stavu, pokud tak nařídí vláda,
- dovezené nebo dopravené z území jiného členského státu na daňové území České republiky pro ozbrojené síly členských států Organizace Severoatlantické smlouvy s výjimkou ozbrojených sil České republiky, pro použití těchto výrobků těmito ozbrojenými silami nebo civilními zaměstnanci je doprovázejícími nebo k zásobování jejich jídelen, tyto výrobky mohou být dopravovány z jiného členského státu pouze s průvodními doklady.

Zdaňovacím obdobím pro vybrané výrobky s výjimkou dovážených vybraných výrobků, je kalendářní měsíc.

Vybrané výrobky lze prodávat na základě povolení celního úřadu za ceny bez daně v tranzitním prostoru mezinárodních letišť a na palubách letadel fyzickým osobám při jejich bezprostředním výstupu z daňového území Evropského společenství. Tranzitní prostor vymezuje rozhodnutím celní úřad místně příslušný mezinárodnímu letišti.

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že na daňovém území České republiky nabude tabákové výrobky, které nejsou značeny platnou tabákovou nálepkou.

Celá kapitola Český daňový systém čerpána viz. [10]

2.5 Ostatní daňové příjmy

Za takovéto příjmy se považuje veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Tyto platby nejsou daněmi jako takovými, mají ovšem obdobný charakter.

3 DAŇOVÉ SYSTÉMY VYBRANÝCH ZEMÍ (DAŇOVÉ RÁJE)

Pro účely své práce budu pracovat se zeměmi, které jsou označovány jako daňové ráje.

3.1 Daňové ráje

Definice daňového ráje z právního hlediska neexistuje. Daňové ráje umožňují rychlý pohyb kapitálu bez jakékoliv kontroly. Obecně lze říci, že jsou to státy, či území, kde se platí žádné nebo nízké daně. Důvodem je snaha přilákat zahraniční investory, ale také to, že v takovýchto zemích není nutné nebo možné daň vybírat, protože země jsou velice slabě rozvinuté a původní obyvatelstvo chudé.

V dnešní době se většina daňových rájů rozvíjí díky přítomnosti zahraniční bank. Existence kvalitního bankovního sektoru přináší daňovým rájům výhody v podobě pracovních příležitostí a příjmů, není ovšem jedinou podmínkou ke kvalifikaci země jako daňového ráje, důležitá je také politická stabilita, absolutní ochrana finančních a obchodních informací. viz. [5] „*Zákony zde chrání nejen tajemství bankovních účtů, ale také identitu vlastníků a investorů, kteří zde mohou hromadit své jmění, beze strachu že ho budou muset podrobit těžkému daňovému břemeni. Toto tajemství vychází z nepsaného zvykového práva současně také z psaného práva.*“³ „*Řada zemí potvrdila nebo zpřísnila pravidla zvykového práva zvláštním předpisem a připojila trestní sankce proti těm, kdo tajemství porušují.*“⁴

Důvodem toho, že společnosti vyhledávají daňové ráje, jsou dobré podmínky pro vytváření a přemísťování společností, v praxi to znamená vytváření trustů a jejich dceřiných společností, což ztěžuje identifikaci skutečných zadavatelů bankovních příkazů, a těch kteří daný majetek vlastní.

K popularitě daňových rájů přispívá také omezená spolupráce v oblasti soudnictví. V případě, že soudci chtějí provést nějaké šetření v těchto zemích, musí dostat povolení k šetření od soudce země a to prakticky nikdy nedostanou. viz. [5]

³ Daňové ráje, Laurent Leservoisier (1996), str 17

⁴ Daňové ráje, Laurent Leservoisier (1996), str.

„Metody daňových úniků cestou daňových rájů jsou velmi rozličné, i když jsou přitom často používána klasická schémata. Je tomu tak v případě používání transferových společností, převodních cen a mezinárodních daňových dohod.“⁵ O jednoduchosti založení společnosti v daňovém ráji svědčí také to, že je zde zaregistrováno více společností, než má daná země obyvatel. Některé studie uvádějí že přibližně 50 % mezinárodního kapitálu se nachází v těchto daňových rájích.

„Výhody založení společnosti v daňových rájích:

- *osvobození od daně z kapitálových zisků,*
- *osvobození od daně z dividend,*
- *osvobození od daně z příjmů fyzických osob,*
- *osvobození od placení kolkovného,*
- *osvobození od DPH,*
- *daňové prázdniny,*
- *investiční úlevy,*
- *možnost využívat zrychleného odepisování,*
- *široká škála daňově uznatelných nákladů,*
- *absence devizové kontroly,*
- *minimální kontrola ze strany úřadů či vlády,*
- *žádné nebo minimální požadavky na předkládání účetních výkazů nebo neexistence povinného auditu,*
- *liberální požadavky na výši akciového kapitálu, druh a počet emitovaných akcií, občanství a trvalý pobyt akcionářů, statutárních zástupců či společníků,*
- *neomezenost předmětů činnosti podnikatelských subjektů,*
- *liberální imigrační legislativa,*
- *existence sítě smluv o zamezení dvojího zdanění,*
- *existence zón volného obchodu a bezcelních zón,*
- *snadná registrace lodí a jacht ve vlastnictví offshore společnosti,*
- *garance uvedených výhod na určitou dobu v případě změny legislativy,*

⁵ Daňové ráje, Laurent Leservoisier (1996), str. 7

- *anonymita vztahující se k offshore společnosti a jejím vlastníkům.*“⁶

3.2 Historie daňových rájů

Historie daňových rájů sahá daleko do minulosti. Již v dobách starověkého Řecka a Říma se malé ostrůvky staly místem, kde obchodníci skladovali své zboží, tak aby se vyhnuli dani, která byla uvalena na dovážené a vyvážené zboží. Od 16. do 18. století byli Flandry a Nizozemsko považovány za daňové ráje z důvodu minimálního daňového zatížení. Od dvacátých až třicátých let 20. století začali v Karibské oblasti vznikat legislativy, které umožňují registraci společností s daňovým osvobozením. Někteří ekonomové tvrdí, že prvním „opravdovým“ daňovým rájem bylo Švýcarsko a hned za ním Lichtenštejnsko. V období po 1. světové válce většina evropských zemí začala zvyšovat daně, aby měli prostředky na obnovu infrastruktury po ničivých důsledcích války a vzhledem k tomu, že Švýcarsko během války zůstalo neutrální, tak se jim podařilo vyhnout škodám a nemuseli tak platit dodatečné náklady. Výsledkem byl značný příliv kapitálu jako důsledek nízkého daňového zatížení. viz. [5]

3.3 Škodlivé daňové ráje

Země, které začaly trpět úbytkem příjmů veřejných rozpočtů z toho důvodu, že společnosti začali vyhledávat země, kde mohou krátit své daňové základy reagovaly na tyto situace různými protipatřeními. Jejich společné snahy vyústily v boj Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj proti daňovým rájům a nekalé daňové konkurenci – Harmful Tax Competition – An Emerging Global Issue, OECD vydané v roce 1998. Ve stejném roce OECD zveřejnila seznam zemí označovaných jako „škodlivé daňové ráje“, které umožňují svým poplatníkům vyhýbat se přiznání a odvedení daně ve svých mateřských zemích. *„Tento seznam zahrnoval 38 zemí: Angorra, Anguilla, Antigua a Barbuda, Aruba, Bahamy, Bahrain, Bermudy, Belize, Britské Panenské Ostrovy, Cookovy Ostrovy, Dominica, Gibraltar, Grenada, Guernsey, Persey, Kajmanské Ostrovy, Kypr, Libérie, Lichtenštejnsko, Malta, Marshallovy Ostrovy, Mauritius, Monako, Montserrat, Nauru, Nizozemské Antily, Niue, Panama, Samoa, San Marino, St. Vincent a Grenadines, Turks a Caicos, US Panenské Ostrovy, Vanutu. O úspěšnosti postupu OECD svědčí, že tento seznam v roce 2002 obsahoval 7 zemí, v roce 2004 pak již jen*

⁶ Encyklopedie mezinárodního daňového plánování, Pavel Petrovič a kolektiv (2002), str. 31

5: Libérie, Marshallovy ostrovy, Monako, Andorra, Lichtenštejnsko a v roce 2007 již jen 3 země: Andorra, Lichtenštejnsko a Monako. „⁷

Na summitu G20 v Londýně v dubnu 2009 OECD zveřejnila seznam o 4 kategoriích do kterých se člení daňové ráje a finanční centra:

- země, které aplikovaly pravidla OECD,
- země, které přislíbily aplikovat pravidla, ale neučinily tak plně,
- finanční centra, která přislíbila aplikovat pravidla, ale neučinila tak plně,
- země, které nepřislíbily aplikaci pravidel (na tomto seznamu již není žádná země). viz. [12]

Jako zajímavý dodatek bych uvedla že „oficiální reakce amerického Kongresu na iniciativy OECD v oblasti daňové harmonizace, který tyto iniciativy jednoznačně odmítl a vyzval americké ministerstvo financí k podpoře nezávislé daňové politiky na celém světě a snižování daňových sazeb. Z toho lze usoudit, že mezinárodní organizace se zdaleka ne vždy řídí zájmy jednotlivých členských zemí.“⁸

Pro svoji práci jsem vybrala poslední 3 země, které se nacházeli na „černé listině“ OECD.

3.3.1 Andorra

V této zemi se neplatí tyto daně:

- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z příjmů právnických osob,
- daň darovací a dědická,
- daň z dividendových výnosů,
- daň z kapitálových výnosů,
- srážková daň,
- daň z obratu,
- daň z převodu kapitálu.

⁷ Daňové systémy v globálním světě, Lenka Láchová (2007), str. 31

⁸ Encyklopedie mezinárodního daňového plánování, Pavel Petrovič a kolektiv (2002), str. 73

Jediné poplatky, které mají podobný dopad jako daně jsou poplatky za licenci, příspěvky na sociální zabezpečení a daně z majetku.

3.3.1.1 Licenční poplatky

Všechny podniky v Andoře, které chtějí obchodovat v knížectví, musí získat obchodní licenci, tzn. zaregistrovat se pro konkrétní typ podnikání. To musí být provedeno v Registre de Comerc v místě, kde má podnik sídlo. Roční náklady na tuto registraci činí 670 Euro. Holdingové společnosti, které jsou zapojeny do podnikatelské činnosti jako takové, nemusejí mít tuto obchodní licenci. viz. [15]

3.3.1.2 Příspěvky na sociální zabezpečení

Zaměstnavatel odvádí ze zaměstnance příspěvek ve výši 13 % z platu, a zaměstnanec musí odvést ze svého platu 5 – 9 %. viz. [28]

3.3.1.3 Daň z přidané hodnoty

V této zemi se platí pouze základní sazba a to ve výši 4 %.

3.3.1.4 Obecní daně

Každý, kdo vlastní nebo pronajímá majetek má povinnost tuto daň platit. Patří sem např.:

- daň domácího krbu – platí ji hlavy domácností, v průměru dosahují ročně až 150 euro,
- daň za vlastnictví nemovitosti – pokud vlastní dům, chatu nebo byt, v průměru dosahuje tato daň 100 euro za nemovitost
- v některých obcích je vybírána i daň, která je uvalena na příjem z pronájmu, tato daň činí přibližně 3 %,
- daň za pořízení nemovitosti – činí 1 až 2 % z pořizovací ceny. viz. [36]

3.3.1.5 Daň z nemovitosti

Musí být odvedeny obci, ve které je podnikání situováno. Podnikající osoba je povinná platit pouze obchodní sazbu daně z nemovitosti pro podnikatele. Pokud se podnikatel rozhodne danou stavbu používat i pro osobní účely, musí platit nejen obchodní sazbu, ale také daň z nabytí nemovitosti ve výši 2,5 % ze sjednané prodejní ceny. Všechny samosprávné ob-

lasti si účtují malý nemovitostní poplatek spolu s místní sazbou a servisními poplatky. Obchodní sazby jsou účtovány podle čtverečních metrů. Na příjem z pronájmu se rovněž vztahuje malý procentuální poplatek. viz. [46]

3.3.1.6 *Zajímavost k dani z příjmu fyzických osob.*

K tomu, aby jste se stali daňovým rezidentem v Andoře jsou dvě možnosti. Získat pracovní povolení a tím pádem i stálé bydliště (trvalé povolení k pobytu), anebo získat pasivní povolení k pobytu. To si ovšem můžou dovolit skutečně jen ti movitější, protože s tímto povolením k pobytu není možné v Andoře pracovat.

Podmínky, které musí být splněny, aby jste obdrželi pasivní povolení k pobytu:

- prokázat svůj minimální roční příjem 30.000 euro na hlavu rodiny a 7.000 euro za každého vyživovaného člena rodiny,
- prokázat bezproblémové chování (čistý trestný rejstřík) v místě předchozího bydliště,
- založit si zdravotní a penzijní pojištění,
- vlastnit nebo pronajmout si dům či byt v Andoře.

Andorská vláda předpokládá do budoucna přijetí zákonů, ve kterých bude ustanoveno zdanění společností ve výši 5 – 10 %. viz. [57]

Vzhledem k tomu, že v této zemi nejsou vybírány žádné přímé daně, nemá Andorra uzavřenou žádnou smlouvu o zamezení dvojího zdanění.

3.3.2 Lichtenštejnsko

V této zemi jsou placeny tyto druhy daní:

3.3.2.1 *Daň z příjmů fyzických osob*

Tato sazba daně se pak kombinuje s dodatečnou daní z příjmů stanovenou obcí a kombinovaná sazba tak činí maximálně 18 – 20 %. Zpravidla se ovšem pohybuje okolo 10 %. Výše sazby stanovené obcí se liší podle jednotlivých obcí. Zpravidla se výše sazby daně pohybuje okolo 10 %. Od této daně je možno odečíst:

- příspěvky na životní pojištění,
- příspěvky na úrazové pojištění,

- příspěvky na penzijní připojištění,
- srážky z drobných pracovních výdajů (které jsou posléze předloženy zaměstnavateli k proplacení)
- příspěvky na sociální pojištění,
- výdaje na vzdělávání,
- léčebné výdaje. viz. [21]

3.3.2.2 *Daň z příjmů právnických osob*

Lichtenštejnské firemní právo obsahuje jednu z nejkompexnějších nabídek typů společností. Rozlišují se společnosti, které jsou založeny za účelem podnikání na území knížectví nebo v zahraničí. V obou případech je ovšem nutné, aby alespoň jeden člen vedení společnosti byl lichtenštejnským rezidentem a měl k výkonu své funkce odbornou kvalifikaci. Jednotlivé typy společností se odlišují i výší zdanění svých příjmů. viz. [6]

3.3.2.2.1 Běžná akciová společnost

Provádějí svoji činnost na území knížectví. K této společnosti se vztahují 3 typy daní:

- „*daň z příjmů, jejíž sazba se pohybuje v rozmezí 7,5 % - 15 % (aplikovaná sazba závisí na poměru daňového základu a čistého obchodního jmění společnosti),*
- *daň z kapitálu se sazbou 0,2 % čistého obchodního jmění společnosti,*
- *srážková daň z dividend se sazbou 4 %.*“⁹

3.3.2.2.2 Nerezidentní společnosti

Společnosti, které jsou zaregistrované v Lichtenštejnsku, ale obchodují mimo území této země. Jsou povinny platit srážkovou daň z dividend ve výši 4 % a daň z čistého obchodního jmění se sníženou sazbou 0,1 %.

⁹ Encyklopedie mezinárodního daňového plánování, Pavel Petrovič a kolektiv (2002), str. 149

3.3.2.2.3 Holdingové společnosti

Jsou takové společnosti, které jsou na území knížectví založeny za účelem správy či vlastnictví jiných subjektů. Jsou zdaňovány jako nerezidentní společnosti, ovšem veškeré příjmy, které vznikají holdingu na území knížectví jsou zdaněny v plné výši tak jako příjmy běžných akciových společností.

3.3.2.2.4 Soukromý podnik (Anstalt)

Základní kapitál takovéto společnosti není rozdělen na akcie. Podnik je řízen beneficianty. Takovýto podnik bývá často zakládán ve prospěch třetí strany, což zaručuje anonymitu skutečného vlastníka. Na tento typ společnosti se nevztahuje žádná daň.

3.3.2.2.5 Trusty

Tento druh společnosti je povinen pouze uhradit registrační poplatek ve výši 280 švýcarských franků a vztahuje se na něj daň z čistého obchodního jmění trustu a to ve výši 1 %.

3.3.2.2.6 Nadace

Lichtenštejnská nadace podléhá pouze roční dani, která se počítá od výše jejího majetku. Platí zde minimální výše daně a to je 1000 švýcarských franků, daň se odvozuje podle této tabulky:

Tab. 2.1 Daň z majetku z nadací

Majetek nadace (švýcarské franky)	Sazba daně z majetku (%)
Do 2 mil.	0,1
2 – 10 mil.	0,075
Nad 10 mil.	0,05

Zdroj: PETROVIČ, Pavel. Encyklopedie mezinárodního daňového plánování, 1.vyd. Beroun: Newsletter, 2002. 432 s. ISBN: 80-86394-81-6.

Výpočet základu daně z příjmů právnických osob ovlivňují zejména tyto položky:

- hodnota zásob se vyčíslí v té ceně, která je nižší (buďto pořizovací nebo tržní hodnota),
- kapitálové zisky plynoucí z nemovitostí jsou zdaněny v rozmezí nejméně 2,1 % a maximálně 35,64 %,
- zahraniční dividendy po zdanění, jsou zahrnuty do zdanitelného zisku,
- společnosti mohou využívat rezerv a nerozděleného zisku, pokud je ovšem použijí ke zvýšení účetní hodnoty společnosti jsou tyto položky počítány do zdanitelného příjmu,
- je povoleno lineární i zrychlené odpisování,
- zisk z prodeje majetku se zahrnuje do zdanitelného příjmu,
- zdanitelný příjem můžeme snížit o obchodní ztráty až dva roky staré,
- veškeré zaplacené daně v daném roce jsou odpočitatelnou položkou v účetním období, ve kterém jsou zaplacené. viz. [19]

3.3.2.3 Příplatek za distribuci dividend

V případě pokud podíl vyplacených dividend na kapitálu, který podléhá dani, činí alespoň 8 % je placen tento příplatek, a to ve výši uvedené v tabulce č. 2.2

3.3.2.4 Kolkovné

Je vybíráno podle švýcarských právních předpisů. Kolkovné je uvaleno na emisi akcií a dluhopisů a to ve výši 1 %. Této daně jsou zproštěny fúze a jakékoliv další firemní transformace a dále také vydávání zahraničních cenných papírů. Sazba kolkovného na akcie ve chvíli jejich upisování činí 1% a prvních 250.000 upsaných švýcarských franků ve formě kapitálu (peněžního i hmotného) je úplně osvobozeno od daně. viz. [69]

3.3.2.5 Daň z pojistného

Obecně platí, že všechny platby za pojistky patřící do osobního pojistného portfolia, jsou zdaněny daní z pojištění. Kromě toho také platby pojistného za pojistky uzavřené tuzemským pojištěncem se zahraničním pojistitelem jsou zdaněny. Vzhledem k tomu, že existuje komplexní seznam výjimek zdanění jako např. odměny za ručení a pojištění poškození vozidla, stejně tak jako některá majetková pojištění, předmětem daně zůstává osobní pojištění.

Ta se vypočítá z jednorázového vyrovnání např. na životním pojištění, kde obecně sazba daně činí 2,5 % nebo 5 %.

Tab. 2.2 Příplatek za distribuci dividend

% podíl dividend na zdanitelném kapitálu	Sazba (v %)
8 - 10	1,0
10 - 12	1,5
12 - 14	2,0
14 - 16	2,5
16 - 18	3,0
18 - 20	3,5
20 - 22	4,0
22 - 24	4,5
24 a vyšší	5,0

Zdroj: <http://www.lowtax.net/lowtax/html/jlidctx.html>

3.3.2.6 Daň z obratu

Je splatná pro obchodníky s cennými papíry (tento pojem zahrnuje banky, finanční společnosti, investiční fondy a další subjekty a osoby, jejichž činnost je zaměřena na obchodování s cennými papíry nebo makléřství). Toto platí také pro společnosti, jejichž aktiva zahrnují cenné papíry v hodnotě více než 10 milionů švýcarských franků. Sazba daně z obratu se pohybuje mezi 0,15 % a 0,30 %. viz. [79]

3.3.2.7 Daň uvalená na příjmy z nemovitosti

Tato daň se vztahuje na fyzické či právnické osoby, které vykážou zisk z transakcí s nemovitostmi. Zdanitelný zisk je částka, o kterou výnosy z prodeje přesahují investované náklady. (Pro tuto daň se za investované náklady považuje odhadnutá hodnota, a další náklady

vznikající s pořízením nemovitosti). Sazbu této daně každoročně stanoví Parlament a obvykle je rovna sazbě obecného zdanění zisků.

3.3.2.8 Daň z přidané hodnoty

Snahou Lichtenštejska je sladit právní předpisy týkající se DPH se švýcarskými právními předpisy. Základní sazba daně z přidané hodnoty činí 7,6 %, snížená sazba daně činí 2,4 %, a ta platí pro potraviny, tiskoviny a léky. Zvláštní sazba daně činí 3,6 % platí pro ubytovací služby. Jakýkoliv vývoz z Lichtenštejska je osvobozen od daně z přidané hodnoty stejně jako zdravotní a vzdělávací služby a většina transakcí s nemovitostmi. viz. [89]

3.3.2.9 Srážkové daně

Tato daň se vztahuje na společnosti, jejichž kapitál je rozdělen do akcií. Při výplatě dividend a podílů na zisku společnosti, včetně rozdělení zisků ve formě vydání dalších akcií, je sražena daň ve výši 4%. Srážková daň se nevztahuje na úroky a licenční poplatky. viz. [99]

3.3.2.10 Daň darovací a dědická

Výše této daně závisí na vztahu mezi dárce a příjemce. Příplatky jsou vybírány na základě výše dědictví. Dědická daň se pohybuje mezi 0,5 % a 0,75 % pro manžele a děti a mezi 18 % a 27 % pro osoby bez příbuzenského vztahu. Polovina z ceny darovaného majetku se platí v případě, že majetek přechází na manžela, děti nebo rodiče. Obě tyto daně jsou progresivní. viz. [21]

Tab.2.3 Sazba daně darovací a dědické

Částka (švýcarský frank)	Sazba daně
Prvních 200.000	1 %
Dalších 400.000	2 %
Dalších 600.000	3 %
Dalších 800.000	4 %
Zbytek nad 2.000.000	5 %

Zdroj: <http://www.lowtax.net/lowtax/html/jlipetx.html>

Pověst Lichtenštejnska byla v roce 2000 ušpiněna vysokým počtem případů praní špinavých peněz. Od této události vláda přijala velké množství opatření, jak do budoucna zamezit podobným událostem. Byl přijat zákon o založení zpravodajské jednotky, která se zabývá kontrolou případného zneužití bankovního tajemství ale také pořizováním a analýzou informací

o možnostech zneužití bankovních účtů k praní špinavých peněz.

Tato země má uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění pouze se sousedním Rakouskem.

3.3.3 Monako

V této zemi jsou placeny tyto druhy daní:

3.3.3.1 *Daň z příjmů fyzických osob*

Pokud monačtí státní příslušníci a rezidenti provádějí činnost na území Monaka, jsou osvobozeni od daně z příjmů fyzických osob

3.3.3.2 *Daň z příjmů právnických osob*

Se založením společností jsou spojeny náklady, které mohou být poměrně vysoké. Musí být uhrazena registrační daň ve výši 2,4 % základního kapitálu. V Monaku jsou běžné tři druhy společností:

- monacká akciová společnost,
- general partnership,
- pobočka zahraniční společnosti,

Rozdílně se tvoří základ daně u pobočky zahraniční společnosti, a to tak, že za základ daně je brána část nákladů na provoz pobočky a velikost této části je stanovena po dohodě s monackými daňovými úřady, a tato část může být v průběhu existence pobočky změněna. Zpravidla tato daňová zátěž představuje 2,8 – 10,5 % provozních nákladů. viz. [6]

Tuto daň nejsou povinny platit subjekty, které:

- které jsou zapojeny do obchodů, s nimiž není spojeno poskytování práv duševního vlastnictví, nebo jejichž činnost nesouvisí s obchodní a průmyslovou aktivitou (tedy např. poradenské společnosti, poskytovatelé služeb),

- subjekty, které se zabývají obchodní či průmyslovou činností ovšem 75 % jejich příjmů plyne ze zdrojů na území Monaka.

Při výpočtu základu daně jsou uplatňována tyto zvláštní pravidla:

- odměny ředitelů jsou uznatelné v plné výši,
- hodnota zásob se vyčíslí v té ceně, která je nižší (buďto pořizovací nebo tržní hodnota),
- je možno odečíst polovinu zvýšených nákladů na výzkum,
- některé typy pojištění jsou daňově uznatelné,
- mohou být uplatněny ztráty až pět let pozpátku,
- zisky z vyřazeného obchodního majetku jsou brány jako zdanitelné příjmy.

Pro subjekty, které jsou povinny platit daň z příjmů právnických osob je závazná sazba daně 33,33 %. V souvislosti s tím existují taky snížené sazby, které platí pro společnosti nově založené v případě, že 50 % kapitálu dané společnosti je přímo nebo nepřímo drženo jinou společností, a ty se uplatňují takto:

- v prvních 2 letech se platí daň ze zisku v plné výši
- ve třetím roce je možno snížit zisk o 25 % a z této částky se odvádí daň,
- ve čtvrtém roce je možno snížit zisk o 50 % a z této částky se odvádí daň,
- v pátém roce je možno snížit zisk o 75 % a z této částky se odvádí daň,
- v šestém roce je možno snížit zisk o 100 %, tzn. od šestého roku podnikání se daň již neplatí. viz. [22]

3.3.3.3 *Srážková daň*

V Monaku není na žádný příjem uvalena srážková daň.

3.3.3.4 *Kolkovné*

Zahrnuje tyto druhy daní a poplatků:

- 7,5 % z registrované hodnoty obchodního prodeje,
- 7,5 % z registrované hodnoty nemovitosti na prodej,
- 3 % z registrované hypotéky,

- 5 % z prodeje obchodního majetku (pokud je prodán v dražbě sazba se snižuje na 2 %),
- 1 % z registrované hodnoty krátkodobého pronájmu,
- 6,5 % z registrované hodnoty dlouhodobého nájmu,
- 0,65 % činí poplatek za schválení hypotéky. viz. [23]

3.3.3.5 *Daň darovací a dědická*

K těmto daním jsou povinny pouze osoby s bydlištěm v Monaku, a které vlastní majetek, nacházející se na tomto území. Daň vzniká v okamžiku úmrtí, anebo v okamžiku převodu. Dary, které jsou ponechány na dobročinné účely nebo státu jsou od daně osvobozeny. Sazba daně je závislá na blízkosti vztahu mezi dárcem a obdarovaným:

- lidé v přímé linii (manželka, rodiče, děti) jsou od daně osvobozeny,
- bratři a sestry platí daň ve výši 8 %,
- strýcové, tety, neteře a synovci platí daň ve výši 10 %,
- další příbuzní platí daň ve výši 13 %,
- nezávislé osoby platí daň ve výši 16 %. viz. [23]

3.3.3.6 *Daň z přidané hodnoty*

Pro účely této daně knížectví přijalo francouzský systém, který je společný pro všechny země Evropské unie. Existují dva druhy sazeb DPH:

- základní sazba činí 19,6% (pro účely prodeje nemovitostí je DPH splatné na nemovitost, která byla dokončena před méně než 5 lety, a která má svého prvního vlastníka, v případě, že nemovitost byla dokončena před více než 5 lety a má svého několikátého vlastníka se DPH za tuto nemovitost neodvádí),
- snížená sazba činí 5,5 % platí pro vodu, potraviny, léky, knihy, speciální zařízení pro handicapované, ubytování v hotelích, veřejnou dopravu, služby a zábavu. viz. [23]

Monako má uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění pouze s Francií.

4 ANALÝZA A VYHODNOCENÍ SROVNÁVANÝCH SYSTÉMŮ

V této části práce se budu zabývat srovnáním jednotlivých druhů daní a výší jejich sazeb. Zároveň se budu snažit vyhodnotit, zdali v průběhu let, kdy v české daňové legislativě dochází ke změnám, se ČR blíží nebo oddaluje daňovým rájům.

4.1 Srovnání daně z příjmů fyzických osob

Tab. 3.1 Daň z příjmů fyzických osob

Země	ČR	Andorra	Lichtenštejnsko	Monako
Sazba daně (%)	15	0	10	0

Z tabulky je jasné patrné, že Česká republika má z vybraných zemí nejvyšší daňové zatížení při zdaňování příjmů fyzických osob. Na druhém místě stojí Lichtenštejnsko s 10 % a o třetí příčku se dělí Andorra s Monakem s nulovým zdaněním.

Ještě v roce 2007 byla v České republice uplatňována progresivní sazba daně a od roku 2008 se přešlo na lineární zdanění příjmů. Pro srovnání zde uvedu tabulku pro výpočet daně z příjmů fyzických osob v roce 2007. Všeobecně lze říci, že přechod na lineární systém zdanění je výhodnější pro osoby s vyššími příjmy a znevýhodňuje osoby s podprůměrnými příjmy.

Tab. 3.2 Progresivní sazby z příjmů fyzických osob

Upravený základ daně		Daň	Ze základu daně přesahujícího (v Kč)
od Kč	do Kč		
0	121.200	12 %	0
121.200	218.400	14.544 + 19 %	121.200
218.400	331.200	33.012 + 25 %	218.400
331.200	a více	61.212 + 32 %	331.200

Zdroj: Daňové zákony 2007

Na následujícím příkladu bych chtěla srovnat, zdali přechodem na lineární systém zdanění se ČR sazbám v daňových rájích přiblížila nebo oddálila.

Poplatníkem bude osoba pobírající průměrnou mzdu v České republice, příjmy mu plynou pouze ze závislé činnosti, neuplatňuje si žádnou odpočitatelnou položku od základu daně a ani slevy na děti či na manželku, nepobírá plný ani částečný invalidní důchod a poplatník není studentem.

Příklad:

1. Výše daně a její výpočet v roce 2007

Hrubá roční mzda	270.000,--
Úhrn sraženého pojistného (12,5%)	33.750,--
Základ daně	236.250,--
Zaokrouhlený základ daně	236.200,--
Daň před slevami	37.462,--
Sleva na poplatníka	7.200,--
Daň po slevách	30.262,--

2. Výše daně a její výpočet v roce 2010

Hrubá roční mzda	270.000,--
Částka navýšená o pojistné zaplacené zaměstnavatelem (34%)	361.800,--
Základ daně	361.800,--
Zaokrouhlený základ daně	361.800,--
Daň před slevami (15%)	54.270,--
Sleva na poplatníka	24.840,--
Daň po slevách	29.430,--

Z vypočteného příkladu je patrné, že lineární sazba daně je výhodnější pro člověka pobírajícího průměrnou mzdu, pokud nemá žádné odpočty z daně, např. čerstvý absolvent vysoké školy. Přejedem na lineární zdanění příjmů fyzických osob se ČR pouze nepatrně přiblížila výhodnému zdanění v daňových rájích. Tento rozdíl by se pravděpodobně více projevil u poplatníka uplatňujícího slevu na děti nebo uplatňujícího odpočitatelné položky od základu daně.

4.2 Srovnání daně z příjmů právnických osob

Tab. 3.3 Daň z příjmů právnických osob

Země	ČR	Andorra	Lichtenštejnsko	Monako
Sazba daně (%)	19	0	7,5 - 15	33,33 nebo 0

Z uvedené tabulky lze vyvodit, že nejvýhodnější zdanění společností je v Andoře, dále pak v Monaku, kde záleží na druhu společnosti a také na tom jak dlouho daná společnost funguje. Jak jsem napsala ve 3. kapitole své práce, v Monaku po určitých letech provozování podnikání v této zemi, je možné si o určitá procenta snižovat zisk, a po 6 letech provozování podnikání je daná společnost od daně osvobozena úplně. V Lichtenštejnsku také záleží na druhu společnosti a zdanění těchto společností se blíží zdanění právnických osob v České republice. V naší zemi činí daná sazba 19 %.

V průběhu let v České republice byla sazba daně z příjmu právnických osob postupně snižována. O vývoji jsem sestavila tabulku.

Tab. 3.4 Vývoj daně z příjmů právnických osob

Rok	1994	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Sazba (%)	42	31	28	26	24	24	21	20	19

Zdroj: Daňové zákony 2003 - 2010

Z této tabulky je jasné patrné, že se v průběhu let výše zdanění společností snižuje. Stát se takto snaží podporovat podniky v jejich činnosti. Lze tedy říci, že v průběhu let se sazba daně z příjmů právnických osob pomalu blíží sazbám v některých daňových rájích. K těm zemím, kde existuje nulové zdanění společností se ČR rozhodně zatím nepřibližuje.

Při srovnání výše sazeb tohoto druhu daně bych zmínila i problematiku odchodu společností do daňových rájů. Otázkou tedy je, zdali výše daně ovlivňuje společnosti v odchodu do daňových rájů. V roce 2009 odešlo do daňových rájů rekordní počet českých firem, a to 2153 viz. [103]. Počet ochozích firem se tak vyšplhal na 11 143, jak vyplývá z výpočtu České kapitálové informační agentury. V této statistice jsou ovšem uvedeny pouze firmy, které změni svoje místo podnikání z českého na zahraniční, tudíž počet skutečně ochozích firem je diskutabilní. viz. [113] V průběhu prvního pololetí roku 2009 se do daňových rájů přestěhovalo pouze 154 firem. K obratu došlo poté, co Česká sociálně demokratická strana svrhla vládu a hrozila možnost předčasných voleb. Tato strana v té době prohlásila, že chce zvýšit zdanění příjmů právnických osob a to ze současných 19 % na 21%. Po této události začalo velké množství společností přemísťovat své sídlo do daňových rájů. Nutno ovšem dodat, že byt v průběhu let došlo ke snižování sazby daně z příjmu právnických osob, tak rostl počet ochozích společností, z čehož plyne, že k odchodu nemotivují firmy jen daňové důvody. *"Nejde jen o nižší daně, ale také o skrytí vlastnictví a tím i ochranu majetku, stejně jako přívětivější podnikatelské prostředí nebo možnost neposkytovat o svých firmách a financích prakticky žádné informace," říká Petra Štěpánová, analytička České kapitálové informační agentury, která odchod tuzemských firem do daňových rájů mapuje.*"¹⁰ Podle analytika společnosti Akont státní kasa přichází ročně o přibližně o 23 miliard korun. viz. [123]

Mezi nejvyhledávanější daňové ráje patří:

- Nizozemí,
- Kypr,
- Lucembursko,
- Seychely,
- Britské panenské ostrovy.

Jako tečku nad srovnání zdanění společností bych uvedla tabulku 3.5, kolik českých společností sídlí v různých daňových rájích a jak se změnil odchod firem do těchto zemí v roce 2009 oproti roku 2008. viz. [134]

¹⁰ <http://www.ct24.cz/ekonomika/48154-vlastnici-ceskych-firem-se-houfne-stehuji-do-danovych-rajů/>

Tab. 3.5 Přehled daňových rájů a českých firem v nich

Země	Počet firem k 31.12. 2009	Změna 2009/2008
Bahamy	33	0
Belize	77	+ 22
Bermudské ostrovy	6	0
Britské Panenské ostrovy	424	- 17
Gibraltar	70	+ 9
Jersey (Velká Británie)	5	0
Kajmanské ostrovy	33	0
Kypr	1 411	+ 261
Lichtenštejnsko	262	- 13
Lucembursko	1 241	+ 306
Monako	48	+ 8
Nizozemské Antily	13	- 1
Nizozemí	4 551	+ 1077
Panama	162	+ 54
Seychelská republika	262	+ 37
USA	2545	+ 410
Celkem	11 143	+ 2153

Zdroj: <http://www.novinky.cz/ekonomika/190212-politicka-nejistota-zene-ceske-firmy-do-danovych-rajů.html>

4.3 Srovnání daně z přidané hodnoty

Tab. 3.6 Srovnání DPH

Země	ČR	Andorra	Lichtenštejnsko	Monako
Základní sazba (%)	20	4	7,6	19,6
Snížená sazba (v %)	10	0	2,4	5,5

Dle tabulky lze usoudit že nejnižší DPH se platí v Andoře, v této zemi se dokonce pouze platí jen jedna sazba a to základní ve výši 4 %. Na druhém místě nejnižšího DPH je Lichtenštejnsko se základní sazbou ve výši 7,6 % a sníženou sazbou 2,4 %. Základní sazba České republiky a Monaka je podobná, v Monaku činí 19,6 % a v České republice 20 %. Snížená sazba v naší zemi činí 10 % a v Monaku téměř o polovinu méně 5,5 %.

„Pro Monako od 1. ledna 1993 platí stejný systém a daňové sazby jako pro Francii.“¹¹
Vzhledem k tomu, že Francie je členem Evropské unie, tak i Monako uplatňuje nařízení Unie co se týče DPH.

V Lichtenštejnsku bylo DPH zavedeno na základě zákona v roce 1995. Její přijetí bylo nutné z důvodu, že Lichtenštejnsko vstoupilo do Evropského hospodářského prostoru. Snahou této země je sladit lichtenštejnský zákon o DPH se švýcarskými předpisy týkající se této daně. Vzhledem k tomu, že Evropská unie již od svého vzniku usiluje o harmonizaci v oblasti nepřímých daní, lze očekávat, že v daňových rájích tyto sazby porostou. Snaha o sjednocení právních předpisů, bude mít dopad i na to, že tyto země budou muset harmonizovat výši sazeb těchto daní. Důležitou směrnicí EU je směrnice 92/77/EHS. Jejím cílem je sjednotit počet daňových sazeb a daňové sazby samotné. Od 1. 1. 1993 byla zavedeny minimální hranice daňových pásem: 15 % základní sazba a 5 % snížená sazba. Monako minimální hranici daně splňuje, Lichtenštejnsko ovšem zatím ne. viz. [8]

¹¹ Daňové ráje světa, Lucio Velo, 1997, str. 94

4.4 Srovnání daně darovací a dědické

Předtím než začnu srovnávat jednotlivé sazby této daně, nejprve zdůrazním, že v jednotlivé země se liší u této daně už, rozdělením osob do skupin. Jedinou zemí, která z tohoto srovnání vypadává je Andorra, zde se totiž tato daň vůbec neplatí. V České republice jsou od daně dědické osvobozeny tyto osoby:

- Příbuzní v řadě přímé a manželé,
- příbuzní v řadě pobočné (sourozenci, synovci, neteře, strýcové a tety), manželé dětí, děti manžela, rodiče manžela, manželé rodičů a osoby které s nabyvatelem, dárce nebo zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před převodem ve společné domácnosti.

Tuto daň v naší republice platí pouze nezávislé osoby, její sazba závisí na výši zděděného či darovaného majetku.

V Monaku jsou od této daně osvobozeny pouze osoby v přímé řadě a manželé. Bratři a sestry platí daň ve výši 8 %, strýcové, tety, neteře a synovci ve výši 10 %. Další příbuzní platí daň ve výši 13 % a nezávislé osoby ve výši 16%.

V Lichtenštejnsku nejsou od této daně osvobozeny žádné osoby. V poslední jmenované zemi osoby v přímém příbuzenském vztahu a děti platí daň ve výši 0,5 % - 0,75 % a k se ještě přičítá procento z částky zděděného nebo darovaného majetku. Osoby v řadě přímé a manželé si mohou uplatnit slevu na polovinu ceny daru.

Jednoznačně lze tedy říci, co se týče daní z dědictví a darů, nejvýhodnější zemí je Andorra, kde se tato daň neplatí, v ostatních zemích, se výše daně odvíjí od příbuzenského stavu mezi dárce a nabyvatelem a od ceny nabytého majetku.

4.5 Srážková daň

Tato daň v České republice je uvalena na některé druhy kapitálových příjmů, a to ve výši 15 %. V Andoře a v Monaku se tato daň neplatí. V Lichtenštejnsku se platí ve výši 4 %. Z tohoto srovnání jasně vyplývá, že Česká republika není atraktivní pro zdanění určitých druhů kapitálových příjmů.

4.6 Ostatní daně placené v daňových rájích a České republice

Pro potřeby srovnání nemohu použít daň silniční a daň spotřební. V rámci srovnávaných zemí se tyto daně platí pouze v naší zemi.

Lze říci, že některé obecní daně v daňových rájích zahrnují i platby za převod nemovitostí, tudíž jsou obdobou daně z převodu nemovitosti. Totéž platí pro daně z pozemků a ze staveb.

V Lichtenštejnsku a v Monaku je placeno tzv. kolkovné. Tato daň je placena za různé provedené obchodní úkony. Její sazba není vysoká, zpravidla činí 1 – 3 %. Tento druh daně v České republice placen není.

5 ZÁVĚR

Prvním cílem mé práce bylo srovnání jednotlivých daní a výše jejich sazeb mezi ČR a vybranými daňovými ráji. Druhým a neméně důležitým cílem bylo posouzení přiblížení resp. oddálení ČR vůči daňovým rájům z hlediska výše sazeb jednotlivých daní.

Co se týká daní z příjmů fyzických osob, oproti daňovým rájům má ČR sazby vysoké a změny v legislativě u tohoto druhu daně nepřinesly v posledních několika letech žádné velké snížení.

Z hlediska daně z příjmů právnických osob, sazba daně v naší zemi je rozhodně vyšší než v daňových rájích. V průběhu let došlo k poklesu výše této sazby, ale troufám si říci, že níž již sazba daně neklesne a to převážně z důvodu nadcházejících voleb.

Ze srovnání DPH vyplynulo, že snaha o harmonizaci daňových sazeb v rámci Evropská unie se dotkla i některých daňových rájů, a země jako Monako a Lichtenštejnsko se museli přiblížit minimálním stanoveným hranicím této daně, stejně jako ČR.

Poslední srovnatelnou daní bylo daň darovací a dědická. Výše tohoto zdanění je mírně vyšší než v daňových rájích a z hlediska legislativních změn, došlo k velké změně v tom, že bylo zrušeno zdanění osob v I. a ve II. skupině osob.

Na základě praktické části mé práce jsem došla k závěru, že český daňový systém je daleko složitější a zahrnuje více druhů daní, než systémy daňových rájů. Všechny druhy daňových sazeb jsou vyšší než v daňových rájích. Není tedy divu, že se stále více fyzických osob i společností, snaží přesunout své sídlo do daňových rájů.

Chtěla bych poděkovat vedoucí bakalářské práce paní Ing. Zuzaně Rylové, Ph.D., za odborné vedení a poskytování cenných rad a připomínek při jejím zpracování.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Seznam použité literatury

Knihy

- [14] KLEIN, Štěpán. Daňové ráje – aby nebyli daňovým peklem, 1. vyd. Ostrava: Sagit, 1998. 197 s. ISBN: 80-7208-074-1.
- [2] KLEIN, Štěpán. Mezinárodní daňové plánování, 1. vyd. Praha: GRADA 2002. 230 s. ISBN: 80-247-0563-X.
- [3] KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie: úvod do problematiky. 1. vyd. Praha: ASPI, 2009. 120 s. ISBN: 978-80-7357-423-9.
- [4] LÁCHOVÁ, Lenka. Daňové systémy v globálním světě, 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. 271 s. ISBN: 978-80-7357-320-1.
- [5] LESERVOISIER, Laurent. Daňové ráje. Přel. J. Filip. 1. vyd. Praha: HZ, 1996. 122 s. ISBN: 80-86009-07-6.
- [6] PETROVIČ, Pavel. Encyklopedie mezinárodního daňového plánování, 1. vyd. Beroun: Newsletter, 2002. 432 s. ISBN: 80-86394-81-6.
- [7] ŠIROKÝ, Jan. Daňové teorie s praktickou aplikací, 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN: 978-80-7400-005-8.
- [8] ŠIROKÝ, Jan. Daně v Evropské unii, 4. aktualizované vyd. Praha: LINDE, 2010. 351 s. ISBN: 978-80-7201-799-7.
- [9] VELO, Lucio. Daňové ráje světa, 1. vyd. Praha: Rebo, 1997. 167 stran. ISBN: 80-85815-93-1.

Zákony

- [10] Daňové zákony 2010
- [151] Daňové zákony 2007

Internet

- [162] http://en.wikipedia.org/wiki/Tax_haven
- [173] <http://www.akont.cz/cz/329.firmy-se-boji-paroubka>
- [184] <http://www.ct24.cz/ekonomika/48154-vlastnici-ceskych-firem-se-houfne-stehuji-do-danovych-raju/>
- [195] <http://www.lowtax.net/lowtax/html/jandctx.html>
- [206] <http://www.lowtax.net/lowtax/html/janlab.html>

- [217] <http://www.lowtax.net/lowtax/html/janoltr.html>
- [228] <http://www.lowtax.net/lowtax/html/janpetx.html>
- [239] <http://www.lowtax.net/lowtax/html/jlidctx.html>
- [20] <http://www.lowtax.net/lowtax/html/jlioltr.html>
- [21] <http://www.lowtax.net/lowtax/html/jlipetx.html>
- [22] <http://www.lowtax.net/lowtax/html/jmcdctx.html>
- [23] <http://www.lowtax.net/lowtax/html/jmcpetx.html>
- [24] <http://www.novinky.cz/ekonomika/190212-politicka-nejistota-zene-ceske-firmy-do-danovych-raju.html>

7 SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

DPH – Daň z přidané hodnoty

ČR – Česká republika

8 PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на vědomí, Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO), má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnou licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byli VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 5. května 2010

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Čechova 1380, 765 02 Otrokovice

9 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Sazby silniční daně podle počtu náprav a hmotnosti

Příloha 1: Sazby silniční daně podle počtu náprav a hmotnosti

Počet náprav	Hmotnost	Sazba	3 nápravy	do 1 t	1 800 Kč
1 náprava	do 1 tuny	1 800 Kč		nad 1 t do 3,5 t	2 400 Kč
	nad 1 t do 2 t	2 700 Kč		nad 3,5 t do 6 t	3 600 Kč
	nad 2 t do 3,5 t	3 900 Kč		nad 6 t do 8,5 t	6 000 Kč
	nad 3,5 t do 5 t	5 400 Kč		nad 8,5 t do 11 t	7 200 Kč
	nad 5 t do 6,5 t	6 900 Kč		nad 11 t do 13 t	8 400 Kč
	nad 6,5 t do 8 t	8 400 Kč		nad 13 t do 15 t	10 500 Kč
	nad 8 t	9 600 Kč		nad 15 t do 17 t	13 200 Kč
2 nápravy	do 1 tuny	1 800 Kč		nad 17 t do 19 t	15 900 Kč
	nad 1 t do 2 t	2 400 Kč		nad 19 t do 21 t	17 400 Kč
	nad 2 t do 3,5 t	3 600 Kč		nad 21 t do 23 t	21 300 Kč
	nad 3,5 t do 5 t	4 800 Kč		nad 23 t do 26 t	27 300 Kč
	nad 5 t do 6,5 t	6 000 Kč		nad 26 t do 31 t	36 600 Kč
	nad 6,5 t do 8 t	7 200 Kč		nad 31 t do 36 t	43 500 Kč
	nad 8 t do 9,5 t	8 400 Kč		nad 36 t	50 400 Kč
	nad 9,5 t do 11 t	9 600 Kč	4 a více náprav	do 18 t	8 400 Kč
	nad 11 t do 12 t	10 800 Kč		nad 18 t do 21 t	10 500 Kč
	nad 12 t do 13 t	12 600 Kč		nad 21 t do 23 t	14 100 Kč
	nad 13 t do 14 t	14 700 Kč		nad 23 t do 25 t	17 700 Kč
	nad 14 t do 15 t	16 500 Kč		nad 25 t do 27 t	22 200 Kč
	nad 15 t do 18 t	23 700 Kč		nad 27 t do 29 t	28 200 Kč
	nad 18 t do 21 t	29 100 Kč		nad 29 t do 32 t	33 300 Kč
	nad 21 t do 24 t	35 100 Kč		nad 32 t do 36 t	39 300 Kč
	nad 24 t do 27 t	40 500 Kč		nad 36 t	44 100 Kč
	nad 27 t	46 200 Kč			